

Yaşar Alper DEMİR

**KAMU İHALE KANUNUNDAN VE
KAMU İHALE SÖZLEŞMELERİ
KANUNUNDAN KAYNAKLANAN
UYUŞMAZLIKLAR İLE
ÇÖZÜM YOLLARI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER	VII
KISALTMALAR LİSTESİ	XV
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM KAMU İHALE KANUNU'NUN VE KAMU İHALE SÖZLEŞMELERİ KANUNU'NUN GENEL KAPSAMI VE KAMU ALIMI İHALELERİNİN ÜLKEMİZDEKİ TARİHÇESİ

A. KAMU İHALE KANUNU'NUN VE KAMU İHALE SÖZLEŞMELERİ KANUNU'NUN GENEL KAPSAMI	7
1. Kamu Alımlarına İlişkin İlgili Mevzuat	7
2. Kamu İhale Kurumu ve Kurumun Yapısı	9
3. Kamu İhale Kanunu'nun Amacı ve Kapsamı	12
a. Kamu İhale Kanunu'nun Amacı	12
b. Kamu İhale Kanunu'nun Kapsamı	14
B. TÜRKİYE'DEKİ KAMU ALIMI İHALELERİNİN TARİHÇESİ	20

1. 04.01.2002 Tarihli ve 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu Yürürlüğe Girmeden Önceki Dönem.....	20
a. 08.09.1983 Tarihli ve 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu Yürürlüğe Girmeden Önceki Dönem.....	20
b. 08.09.1983 Tarihli ve 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu Yürürlüğe Girdikten Sonraki Dönem.....	21
2. 04.01.2002 Tarihli ve 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu Yürürlüğe Girdikten Sonraki Dönem.....	23
a. 04.01.2002 Tarihli ve 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'yla Getirilen Önemli Yenilikler	23
b. 04.01.2002 Tarihli ve 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'yla Getirilen Önemli Yenilikler.....	27
c. Türk Kamu İhale Mevzuatınının AB Müktesebatına Uyum Süreci.....	29

İKİNCİ BÖLÜM

KAMU İHALE KANUNU VE KAMU İHALE SÖZLEŞMELERİ KANUNU EKSENİNDE KAMU ALIMI İHALESİ SÜRECİ

A. KAMU İHALE KANUNU EKSENİNDE KAMU ALIMI İHALESİ SÜRECİ.....	33
1. İdare Tarafından İhaleye Hazırlık Süreci	33
a. Gereklerinin Saptanması ve Yaklaşık Maliyetin Belirlenmesi	33
b. Ödeneğin Ayrılması.....	36
c. İhale Yapılmasına Gerek Olmayan Hal: Doğrudan Temin Usulü	37
d. İhale Usulünün Belirlenmesi	39
e. Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu Alınması ve İhale Dokümanlarının Hazırlanması	43
(1) Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu	43

---

(2) İhale Dokümanlarının Hazırlanması	43
2. İhalenin İlanı ve İhale Komisyonunun Oluşturulması	45
3. Yeterlik Değerlendirmesi	47
4. İhaleye Katılım Engelleri.....	49
a. Genel Olarak.....	49
b. Kamu İhalelerine Katılmaktan Yasaklama Kararı	50
c. İhaleye Katılamayacak Olanlar	58
d. İhale Dışı Bırakılma.....	59
5. İhaleye Katılım Süreci.....	61
a. İhale Dokümanının Satın Alınması.....	61
b. Zorunlu Belgelerin Temin Edilip Sunulması	63
c. Geçici Teminatın Yatırılması	63
6. İhale Aşaması	65
7. İhalenin Karara Bağlanması ve Kararın Kesinleşmesi	68
B. KAMU İHALE SÖZLEŞMELERİ KANUNU	
EKSENİNDE KAMU ALIMI İHALESİ SÜRECİ	70
1. Sözleşmeye Davet Aşaması	70
2. Kesin Teminatın Yatırılması.....	71
3. İhalenin Sözleşmeye Bağlanması	72
4. Sözleşmenin Uygulanması.....	73
a. Fiyat Farkı Verilmesi.....	73
b. İş ve İşyerinin Sigortalanması	75
c. Mücbir Sebepler.....	76
d. Sözleşme Kapsamında Yaptırılabilir İlave İşler, İş Eksilişi ve İşin Tasfiyesi	77
5. Denetim, Kabul ve Muayene İşlemleri	78

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
KAMU İHALE KANUNU'NDAN VE KAMU
İHALE SÖZLEŞMELERİ KANUNU'NDAN
KAYNAKLAN UYUŞMAZLIK KONULARI

A. KAMU İHALE KANUNU'NDAN KAYNAKLANAN UYUŞMAZLIK KONULARI	81
1. Kamu Alımı İhalelerine İlişkin Uyuşmazlıkların Çözümünde Egemen Olan Temel İlkeler	81
a. Saydamlık.....	81
b. Rekabet	82
c. Eşit Muamele.....	83
d. Güvenirlilik	84
e. Gizlilik	85
f. Kamuoyu Denetimi	86
g. İhtiyacın Uygun Şartlarla ve Zamanında Karşılanması.....	86
h. Kaynakların Verimli Kullanılması.....	86
2. İhaleye Uygulanacak Mevzuat Hükümlerinin Belirlenmesi / İhalenin Hangi Kanuna Tabi Olduğunun Tespiti	87
3. İhale Dokümanına İlişkin Uyuşmazlıklar	91
4. Kamu İhalelerine Katılmaktan Yasaklama Kararına İlişkin Uyuşmazlıklar.....	95
a. Anayasa Mahkemesi'nin 14.01.2010 Tarihli 2007/68 Esas 2010/2 Karar Sayılı Kararı.....	95
b. Yasaklamanın Sirayetine İlişkin Kararlar.....	98
c. Yasaklamadan Doğan Tazminata İlişkin Karar	101
5. Şikâyet ve İtirazen Şikâyet Başvurularına İlişkin Uyuşmazlıklar.....	105
a. Ehliyete İlişkin Uyuşmazlıklar	105
b. Süreye İlişkin Uyuşmazlıklar	106
c. Şekle İlişkin Uyuşmazlıklar.....	107
6. İhale Usulünün Belirlenmesinden Doğan Uyuşmazlıklar	112

7. Tebligata İlişkin Uyuşmazlıklar	119
a. Anayasa Mahkemesi'nin İptal Kararları.....	119
(1) Anayasa Mahkemesi'nin 27.09.2012 Tarihli ve 2012/20 Esas 2012/132 Karar Sayılı İptal Kararı.....	119
(2) Anayasa Mahkemesi'nin 22.11.2012 Tarihli ve 2012/132 Esas 2012/179 Karar Sayılı İptal Kararı.....	122
b. Tebligata İlişkin Diğer Uyuşmazlıklar	123
8. İhalenin İptaline İlişkin Uyuşmazlıklar	125
a. İhalenin İptali Öncesi İmzalanan Sözleşmelerin Akıbetine İlişkin Uyuşmazlıklar	125
b. İptal Gerekçesine İlişkin Uyuşmazlıklar	127
9. İhale Aşamasına İlişkin Uyuşmazlıklar	134
a. Tekliflerin Değerlendirilmesine İlişkin Uyuşmazlıklar	134
b. Yeterlik Değerlendirmesine İlişkin Uyuşmazlıklar	136
10. Teminata İlişkin Uyuşmazlıklar.....	143
a. Geçici Teminatın Gelir Kaydedilecek Kısımına İlişkin Uyuşmazlık.....	143
b. Kısmi Teklif Verilmesi Halinde Geçici Teminatın Gelir Kaydedilecek Kısımına İlişkin Uyuşmazlık.....	145
11. İhale Dışı Bırakılmaya İlişkin Uyuşmazlıklar.....	148
B. KAMU İHALE SÖZLEŞMELERİ KANUNU'DAN DOĞAN UYUŞMAZLIK KONULARI	150
1. Usulüne Uygun Bir Kamu İhalesinin Yapılmaması Halinde Kamu İhale Sözleşmesine İlişkin Uyuşmazlıklar.....	150
2. Sözleşmenin Feshedilmesine İlişkin Uyuşmazlıklar.....	153
a. Sözleşmenin Feshedilmesi Müessesesi	153
b. Sözleşmenin Feshedilmesine İlişkin Yargı Kararları.....	155
3. Cezalı Çalışma Dönemine İlişkin Uyuşmazlıklar	158
a. Cezalı Çalışma Dönemi	158
b. Cezalı Çalışma Dönemine İlişkin Yargı Kararları	160
4. Süre Uzatımına İlişkin Uyuşmazlıklar	163
5. İhzarat Uygulamalarına İlişkin Uyuşmazlıklar.....	166

6. Fiyat Farkına İlişkin Uyuşmazlıklar..... 169
7. Kazı ve Dolgu İşlerine İlişkin Uyuşmazlıklar 173
8. Hakediş Ödemelerine İlişkin Uyuşmazlıklar 176

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
KAMU İHALE KANUNU'NDAN VE KAMU
İHALE SÖZLEŞMELERİ KANUNU'NDAN
KAYNAKLANAN UYUŞMAZLIKLARA
İLİŞKİN BAŞVURU YOLLARI

- A. KAMU İHALE KANUNU'NDAN KAYNAKLANAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN BAŞVURU YOLLARI.....179**
1. Aday, İstekli ve İstekli Olabilecekler Açısından..... 179
    - a. İhale Makamı Olan İdareye Yapılan Şikâyet Başvurusu..... 179
      - (1) Şikâyet Başvurusunun Tanımı ve Hukuki Vasfı 179
      - (2) Şikâyet Başvurusunun İhale Sürecine Olan Etkisi..... 182
      - (3) Şikâyet Başvurusunun Süresi 183
      - (4) Şikâyet Başvurusunun Şekli..... 187
      - (5) Şikâyet Başvurusunda Bulunabilecekler..... 189
      - (6) Şikâyet Başvurusunda İleri Sürülebilecek Nedenler ve İdarenin İncelemesi..... 190
    - b. Kamu İhale Kurumuna Yapılan İtirazen Şikâyet Başvurusu..... 192
      - (1) İtirazen Şikâyet Başvurusunun Tanımı ve Hukuki Vasfı..... 192
      - (2) İtirazen Şikâyet Başvurusunun İhale Sürecine Olan Etkisi..... 198
      - (3) İtirazen Şikâyet Başvurusunun Süresi..... 198
      - (4) İtirazen Şikâyet Başvurusunun Şekli..... 199
      - (5) İtirazen Şikâyet Başvurusunda Bulunabilecekler 201

(6) İtirazen Şikâyet Başvurusunda İleri Sürülebilecek Nedenler ve İdarenin İncelemesi	202
(7) Şikâyet ve İtirazen Şikâyet Başvurusunda Bulunulmamasının Sonuçları.....	206
(8) Kamu İhale Kurumu'nun Aynı İhale Hakkında Verdiği Farklı Kararların Durumu	206
c. Kamu İhale Kurumu'nun İtirazen Şikâyet Başvurusu Üzerine Verdiği Karara Karşı Yargı Yolu	209
(1) Görevli ve Yetkili Mahkeme	209
(2) Dava Ehliyeti Olanlar	211
(3) Yargılama Usulü.....	212
(4) Mahkemede İleri Sürülebilecek Nedenler ve Mahkemenin İnceleme Alanı	214
2. Aday, İstekli ve İstekli Olabilecekler Dışındaki Üçüncü Kişiler Açısından	215
3. Hakkında Kamu İhalelerine Katılmaktan Yasaklama Kararı Verilenler Açısından	216
B. KAMU İHALE SÖZLEŞMELERİ KANUNU'NDAN KAYNAKLANAN UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN BAŞVURU YOLLARI.....	217
1. Görevli ve Yetkili Mahkeme	217
a. Kural Olarak Adli Yargının Görevli Olması	217
b. İstisnai Olarak İdari Yargının Görevli Olması	220
c. Yetkili Mahkeme	225
2. Sözleşmenin Esasına Uygulanacak Hukuk Kuralları	228
SONUÇ	231
KAYNAKÇA	245